

NY SVENSK FISKERITIDSKRIFT

ORGAN FÖR SVENSKA FISKAREFÖRBUNDET

UTGIVARE: FISKERIINTENDENTEN DR. N. ROSÉN, GÖTEBORG.

Nr 18

15 SEPTEMBER

1931

Vid återgivande av artiklar i denna tidskrift skall tidskriften angivas som källa.

Varför är sillfisket dåligt i södra Östersjön?

Navigationsläraren Pedersen på Bornholm har under loppet av sommaren samlat ett stort material av magar av sill från farvattnen kring Bornholm för undersökning av sillens föda. Enligt en av föreståndaren för den danska biologiska stationen dr. *Blegvad* företagen undersökning ha dessa magar visat sig innehålla mycket få vattenloppor, som äro sillens viktigaste föda. Vid denna tid brukar annars sillen i dessa vatten vara fullproppad med vattenloppor. Det ser således ut som om vattenlopporna i sommar förekommit synnerligen sparsamt i vattnen kring Bornholm och väl även i närliggande vattenområden. Man skulle därför ha anledning tro, att denna omständighet är den närmaste anledningen till att sillen hittills i år förekommit så sparsamt i dessa trakter. Om den uppsökt andra vatten med bättre tillgång på föda, är ej känt. Vad orsaken är till vattenloppornas sparsamma förekomst är ännu ej utrett. Måhända är det hydrografiska förhållanden. Vattenlopporna hålla företrädesvis till i vattenlager med en temperatur av omkring 13° C. Man måste dock vid bedömandet av sillfisket alltid komma ihåg, att tillgång på de årsklasser, som äro föremål för fiske, är den första förutsättningen för att ett gott fiske skall uppstå, ty är det brist på sill över huvud taget, så kan fisket ej bli gott, även om de naturliga förutsättningarna för sillens uppträdande äro de mest gynnsamma. Angående växlingarna i sillfisket vid Sveriges sydkust hänvisas till en uppsats av byråchefen *K. A. Andersson* (denna tidskrift årg. 1929 n:r 13). Enligt hans undersökningar var årsklassen 1924 god, medan årsklasserna 1925 och 1926 synas ha varit svaga. Uppgifter föreligga ej om huruvida någon god årsklass uppstått senare, men resultatet av undersökningar rörande förekomsten av sillyngel tyda på dåliga årgångar. Då enligt *Anderssons* undersökningar en årsklass av sillen i dessa trakter i allmänhet synes ha spelat ut sin roll för fisket efter 4 år, torde man nog ha att räkna med, att ingen god årsklass av sill finnes, som kan bli föremål för fiske i år i dessa trakter. Komma så härtill ogynnsamma näringsförhållanden för sillen i dessa vatten, så är det ganska förklarligt att där ej finnes gott om sill. Varför ha inga goda årsklasser uppstått under en följd av år? Frågan är komplicerad och många faktorer spela in. Att flera

är kunna förflyta mellan tvenne goda årsklasser känner man många exempel på, och detta förhållande är ej märkligt i och för sig och behöver ej innebära någon fara. D:r *Sjöstedt* har emellertid pekat på att föroreningen av botten i Öresund nu är så stark, att kläckningen av där lagd sillrom måste menligt påverkas (se denna tidskrift n:r 15, sid. 149). Då Öresund är ett betydelsefullt lekområde för sillen, är det av stor vikt att få denna fråga närmare utredd.

N. R.

En ny trål.

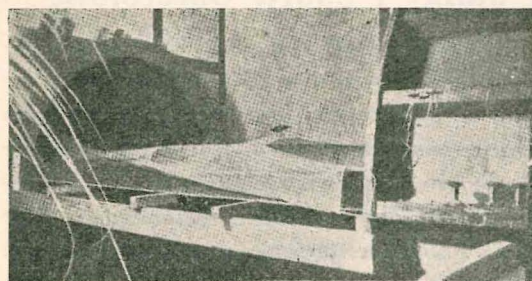

Fig. 1.

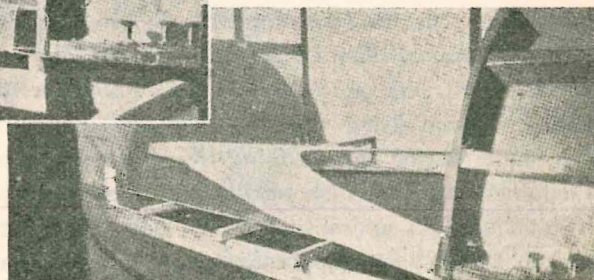

Fig. 2.

Fig. 1. Laboratorierexperiment visande huru ojämnt utspänd och vriden den vanliga trålen går.

Fig. 2. Laboratorierexperiment visande den nya trålen väl och likformigt utspänd.

Huru en trål verkligen går i vattnet, kan man ej utröna genom några direkta iakttagelser. Man har hittills bildat sig en mycket osäker uppfattning därom genom att jämföra olika fångster med varandra samt giva akt på huru trålen ser ut, när den kommer upp ur vattnet. En holländsk redskapsfirma, H. W. De Voogt i Haarlem, har emellertid nu låtit anställa en del experiment i det aerodynamiska laboratoriet i Amsterdam. Vad som särskilt intresserat firman, var att få en trål, som gör mindre motstånd mot vattnet men som på samma gång har större fångstkapacitet. Trålen får emellertid ej heller vara mera komplicerat byggd än den nu allmänt använda typen. Vid laboratorierexperimenten visade det sig, att den vanliga trålen snörpes samman på flera ställen på grund av det olika motståndet mot vattnet vid trålens dragning framåt. Härigenom ökas ytterligare motståndet mot vattnet och trålen blir tyngre att draga. Lösa delar av trålen komma i vibration och skrämja fisken. Det ojämna trycket kring trålens öppning gör, att maskorna i vingarna spänns

ut så att de få en fyrkantig form. Dragningskraften kommer att verka på blott två i stället för på alla fyra sidorna. Fig. 1 (liksom fig. 2—3 hämtad ur F. T. G.) visar, huru ojämnt utspänd den vanliga trålen gick vid laboratorierexperimenten. Att denna trål är behäftad med fel, är uppenbart. Experimenten inriktades emellertid ej blott på att konstatera vilka fel som vidlåda den vanliga trålen utan även på att söka förbättra denna. Med ledning av laboratorierexperimenten och försök ute i Nordsjön har firman nu konstruerat en ny trål,

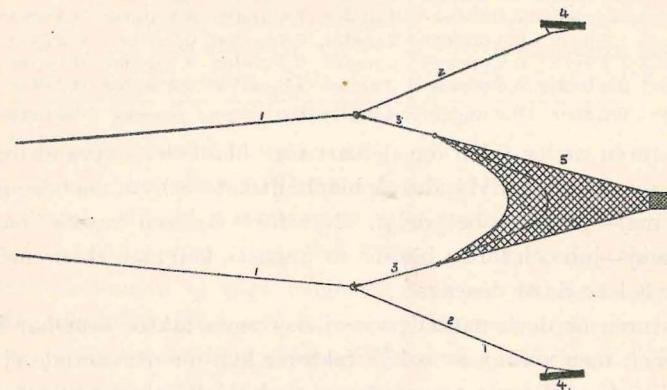

Fig. 3. Bordens anordning på den nya trålen.

som vid försök i Nordsjön givit mycket goda resultat. Huru väl och likformigt utspänd den går i vattnet visar fig. 2 från laborierexperimenten. I den nya trålen här man sökt undvika allt som kan skrämja bort fisken. Med tanke på de goda fångstresultaten med snurrevadar och med det som gammalmodigt ansedda spanska systemet att tråla med två båtar har man undvikit att ha trålborden framtill. De ha i stället, såsom fig. 3 visar, placerats på sidorna. De kunna då ej skrämja fisken. Borden ha f. ö. erhållit en särskild konstruktion. Trålen hålles på detta sätt alltid lika mycket utspänd, oberoende av den hastighet varmed den drages. Vid försöken ha endast hälften så mycket kraft behövts för att draga den nya trålen som när en vanlig trål användes.

N. R.

Om utsikterna för blankålfisket hösten 1931.

Den danske fiskeribiologen d:r *Aage J. C. Jensen* uttalar sig i frågan om utsikterna för blankålfisket under hösten 1931 i en artikel i Dansk Fiskeritidende. Det bör därför för våra ålfiskare vara av intresse att taga del av hans förutsägelser. Blankålfiskets utbyte är enligt vad danska forskare påvisat beroende av sommartemperaturen, i det att flera gulålar än normalt bli blankålar, när vattnets temperatur är över medeltemperaturen, medan omvänt antalet blankålar blir mindre, när temperaturen är under medelvärdet.

Den danska biologiska stationen har nu från meteorologiska institutets nautiska avdelning erhållit de observationer angående yttemperaturen som gjorts i de inre danska farvattnen. De ha sammanställts i följande tabell, där dock den observerade temperaturen ej angivits utan i stället avvikelsen i grader Celsius från den normala temperaturen.

	$1/7-7/7$	$8/7-14/7$	$15/7-21/7$	$22/7-28/7$	$29/7-4/8$	$5/8-11/8$	$12/8-18/8$
Sletterhage	normal	1.4 under	1.9 under	1.3 under	0.2 under	1.3 över	0.4 under
Middelfart	0.1 under	0.7 under	1.1 under	0.7 under	0.6 över	0.7 över	1.2 under
Svendborgsund...	normal	1.8 under	1.4 under	1.4 under	0.1 under	0.5 under	—
Kjels Nor	1.3 över	0.5 under	1.2 under	0.4 under	0.7 över	0.2 över	0.5 under
Masnedö	1.1 över	0.2 under	1.6 under	0.7 under	0.3 under	0.1 över	1.3 under
Middelgrundsfort	0.8 under	0.8 under	1.3 under	1.0 under	0.6 under	0.2 över	0.5 under
medelvärde	0.2 över	0.9 under	1.4 under	0.9 under	normal	0.3 över	0.8 under

Temperaturen under tiden omedelbart före blankålens utvandring (d. v. s. i augusti) är av största inflytande på blankålfiskets utbyte, men även temperaturen under maj—juni har betydelse. När förutsägelsen baseras på temperaturen under maj—juli och första hälften av augusti, kan man räkna med, att den blir riktig för 3/4 av de år den avser.

Temperaturen är dock naturligtvis ej den enda faktor som har inflytande på blankålfisket, men verkan av andra faktorer kan för närvarande ej bedömas.

Av tabellen framgår, att temperaturen under juli och den gångna delen av augusti i genomsnitt varit under den normala. I maj var temperaturen i genomsnitt 0.5 C. över den normala och under juni 0.9° C. under den normala. Utsikterna för blankålfisket skulle därför vara: *något under normalt utbyte*.

Dr. Jensen har i en annan tabell sammanställt storleken av blankålfångsterna i de danska farvattnen innanför Skagen (Limfjorden medräknad) och jämfört dem med medeltemperaturen under juli—augusti under åren 1923—1930.

år	temperaturen under juli	danska blankålfisket	svenska ålfisket i saltsjön
1923	15.1° C.	1.6 mill. kg.	947 739 kg.
1924	15.7° »	1.9 » »	1 201 069 »
1925	17.4° »	2.2 » »	1 714 229 »
1926	17.1° »	2.0 » »	1 707 254 »
1927	17.1° »	2.0 » »	2 011 481 »
1928	15.2° »	1.9 » »	1 040 056 »
1929	15.6° »	2.3 » »	1 393 667 »
1930	16.8° »	2.5 » »	

Utbytet av det danska blankålfisket har sedan 1923 varit stigande år från år. När denna stegring toges i beaktande, framgår tydligt, att ett samband finnes mellan temperaturen under juli—augusti och fångsten.

I tabellen har jag till jämförelse infört även uppgifterna om Sveriges fångst av ål i saltsjön. I denna fångst ingår även en del gulål. Man finner emellertid även här en liknande växling som för det danska fisket

N. R.

Makrillfisket i Öresund.

Dr. Aage J. C. Jensen har i Dansk Fiskeritidende skrivit en artikel om makrillfisket i Öresund och utsikterna för detsamma, varur följande må anföras.

Det makrillfiske som drives där giver nämnvärt utbyte endast under augusti, september och oktober. De största fångsterna erhållas alltid under september. I genomsnitt är fångsten under september 4 gånger så stor som fångsten under augusti eller oktober. Endast under år, då fångsten är ringa, såsom 1929 och 1930, kan fångsten under augusti (1929) eller oktober (1930) nå samma höjd som i september. Fångsten varierar mycket år från år, under goda år ända till 8 gånger så stor som under dåliga. Det danska makrillfisket bedrivs huvudsakligen med bottengarn.

Undersökningar ha visat, att septemberfångsterna variera från år till år ungefär på samma sätt som vattnets yttemperatur under september men på så sätt, att mot låg temperatur svarar stor fångst och mot hög temperatur ringa fångst. Ännu kan man ej säga något om orsaken till detta samband, men troligt är att temperaturen har inflytande på näringsmängden.

Vattnets yttemperatur kan förutsägas med viss säkerhet ut ifrån vattnets och luftens temperatur under föregående månader, särskilt under augusti, samt från förekomsten av västliga vindar under augusti. Ju högre vattnets temperatur vid botten har varit under augusti, desto högre kommer vattnets yttemperatur i allmänhet att bliva och omvänt giver låg botten temperatur under augusti i allmänhet låg yttemperatur under september. Likaledes bidrager hög lufttemperatur under augusti till en hög yttemperatur under september, men yttemperaturen är dock mindre beroende av lufttemperaturen än av den förutnämnda botten temperaturen under augusti. I något högre grad än från vattnets temperatur i augusti kan yttemperaturen i september och därmed också fångsten i denna månad förutsägas av förekomsten av västliga vindar under augusti. Västanvinden har nämligen ett betydligt inflytande på strömmen genom sundet och därmed på vattnets temperatur. Ju oftare vi haft västlig vind under augusti, desto kallare blir ytvattnet under september och desto större makrillfångsterna.

Från danska meteorologiska institutet har dr. Jensen erhållit följande uppgifter: Vattentemperaturen vid botten i Drogden i genomsnitt under juli 15.3° C. eller 0.3 över normalt och under augusti 16.2° C. eller 0.6 över normalt. Lufttemperaturen vid Köpenhamn 1—25 augusti 0.2° C. under den normala. Förekomsten av västanvind 1—25 augusti har utgjort 11% mot normalt 29%.

Botten temperaturen under augusti tyder alltså på att makrillfångsterna skola bli under normalt, medan botten temperaturen under juli och lufttemperaturen under augusti äro nära det normala. Men vindförhållandena peka på ett dåligt makrillfiske under september i år. Man kan ej räkna med att utbytet under oktober skall hjälpa upp septemberresultatet, ty alltsedan 1912 har fångs-

ten under oktober aldrig överstigit fångsten i september och, då ett år — 1922 — fisket i oktober var stort, var även fisket under september mycket stort.

Vattnets yttemperatur i september är emellertid beroende även av förhållanden, som nu ej kunna förutsägas. Så t. ex. luftens temperatur under september. Dr. Jensen räknar därför med att förutsägelserna ej kunna slå in i mer än för 2 år av 3.

Den totala makrillfångsten i Öresund, som tydligen är beroende i väsentlig grad av samma meteorologiska och hydrografiska förhållanden, kan därför ej heller väntas att uppnå medelvärdet.

N. R.

Skydd mot fisktärnor i laxyngeldammar.

Genom reglering och överbyggande av vattendrag försämras isynnerhet de laxartade fiskarnas levnadsvillkor. För att neutralisera dessa skadeverkningar på laxfiskarna har idén om uppfödning av laxyngel i dammar blivit aktuell.

Hur man lyckas med uppfödning av laxyngel i dammar torde till stor del bero på hur man lyckas skydda dammarna mot fisktärnor. Ligga dammarna i sådan terräng, att fisktärnorna ej hitta dem, är saken klar. Men i regel torde dammarna anläggas invid vattendrag, i närheten av insjöar eller vid havet och i sådana fall torde fisktärnorna snart upptäcka vilka goda fångstplatser fiskdammarna äro för dem.

Vid Borenhults laxdammar ha vi haft mycket besvär med fisktärnorna. När det blott var 6 st. laxdammar, försökte vi först att skrämja bort tärnorna på varjehanda sätt, men alltid förgäves. Sedan började vi att skjuta dem samt hänga upp skjutna fåglar lite varstades i dammarna. Denna senare åtgärd tycktes att börja med förarga tärnorna i högsta grad, enär de genom ihärdigt skrikande och kretsande runt om de skjutna fåglarna gav sitt missnöje tillkänna och i förenade skaror gingo till anfall mot dammarnas innevägnare. En morgon stod jag på samma plats och sköt 7 st. tärnor i rad. Fåglarna blevo ursinniga, när de sågo hur den ene kamraten efter den andra föll död i dammen. Först sedan jag bommat med det åttonde skottet, flögo de övriga fisktärnorna bort. Det stod snart klart för oss, att vi inte kunde klara oss för fisktärnorna vare sig genom att skrämja eller skjuta dem.

Skjutning är för övrigt vid Borenhult mycket otrevlig. Ty dels är anstaltens område mycket snävt och dels ligga dammarna så gott som inne i ett samhälle, där folk går överallt, och i vassarna, som på två sidor begränsa området, uppehålla sig ofta båtar, vilka kunna bliva beskjutna.

Hur stor skada fisktärnorna göra i laxyngeldammarna kan man göra sig

en föreställning om, när man hör, att en av de första fisktärnorna som fälldes hade 46 stycken laxungar i magen och halsen, en annan hade 27, en tredje 10 stycken o. s. v. Det bör påpekas att de skjutna fåglarna icke hade hållit till över dammarna i en halv timmes tid. Fisktärnornas fångsttid börjar vid dag gryningen och pågår till kl. 7—8 på kvällen. Klockan åtta på kvällen äro alla tärnorna borta. Det är egentligen under blåsiga och molniga dagar tärnorna slå sig på fångst i fiskdammarna. Är det solsken och lugnt, fiska de hellre i sjöarna än i dammarna. Största förödelsen åstadkomma alltså tärnorna under regniga och blåsiga försomrar. I mitten av eller senare hälften av aug. flytta fisktärnorna från mellersta Sverige.

För att skydda laxungarna i dammarna i Borenhult måste något spännas över dammarna. Som laxungarna mest uppehölo sig vid dammarnas stränder spändes till skydd mot tärnorna hönsnät utefter stränderna och i mitten av dammarna spändes ståltråd i kvadratformiga rutor med 2,3 m. sida. Det visade sig dock omedelbart, att tärnorna ej vore generade av stålträdsrutorna, varför i rutornas diagonal spändes med lika mellanrum tre stycken ståltrådar. I stort sett kan man säga, att denna åtgärd haft önskad effekt. Som anordningen med hönsnät är relativt dyrbar, försökte vi sistförlidna vår spänna ståltråd med c:a 60 cm. mellanrum över dammarna. Det visade sig dock tämligen snart, att denna anordning ej skyddade fiskynglet i dammarna mot tärnorna. Först sedan vi ytterligare spänt en tråd mellan varje förut spänd tråd blev ståltrådsskyddet effektivt. Trådarna måste spännas minst 65—75 cm över vattenytan. Ligga trådarna i vattenytan eller 10—20 cm. över densamma, utgöra trådarna intet skydd mot fisktärnorna. Fåglarna flyga i sådana fall alldeles ned till trådarna och plocka fisk i vattenytan.

Ett lämpligt sätt att anordna fågelskydd med ståltråd är att först spänna bärtrådar med ett mellanrum av c:a 8—10 meter tvärs över dammarna och att sedan stötta upp dessa med störar på lämplig höjd över vattenytan. Sedan dragas trådar på c:a 30 cm:s avstånd i dammarnas längdriktning över bärtrådarna.

Kostnaden för detta fågelskydd belöper sig till c:a 450 kr. pr år, vilken kostnad icke får anses avskräckande, ty utan ett sådant fågelskydd är uppfödning av laxungar i dammar i trakter, där fisktärnor finnas, meningslös.

G. Arvidsson.

Meddelanden och notiser.

Åtgärder till främjande av laxfisket. De av svenska och finska regeringarna utsedda delegerade för verkställande av utredning beträffande laxodlingen i Torne och Muonio älvar hava till Kungl. Maj:t ingivit en skrivelse, i vilken de beröra vissa frå-

gor som stå i samband med deras uppdrag. De anföra bl. a. följande: »Det torde numera vara allmänt erkänt, att en stor del av den lax, som fångas i södra Östersjön, vid Skånes, Danmarks, Tysklands och Polens kuster, härstammar från Östersjöområdet

nordligare laxälvar. Särskilt synes laxen under sitt första havsår draga sig in mot de flacka sandstränder, som huvudsakligen förekomma runt södra Östersjön och där bliva föremål för ett allt ivrigare fiske. Härav följer emellertid också, att ju mera detta fiske av smärre lax intensifieras, desto större inverkan måste det hava på fisket efter större lax såväl i hela Östersjön som i de laxförande älvarna, varifrån laxen härstammar, och sålunda i sista hand på laxbeståndet i vad det rör förefintligheten av en tillräcklig mängd lekande lax.

De bestämmelser, som eventuellt utfärdas till skydd för detta fiske, framförallt av smålax, inom de länder, som omkransas södra Östersjön, böra sålunda vara till nytta jämväl för laxbeståndet i sin helhet. Ur denna synpunkt anse sig delegerade ej kunna föreslå inrättande av laxodling etc. för Torne och Muonio gränssälvares vidkommande utan ett samtidigt framhålla behovet av andra åtgärder till skydd för och upphjälpande av laxfisket i såväl Östersjön som i nämnda älvar.

En sådan åtgärd är införandet av lämpligt minimimått å lax. Enligt vad under-tecknade hava sig bekant, framkom redan för flera år sedan från svensk sida förslag om införandet av dylikt minimimått i södra Östersjön med avsikt att förhindra den nuvarande ofta mycket intensiva fångsten av smålax. Några dylika gemensamma bestämmelser hava dock hittills ej kommit till stånd. Ett sådant minimimått torde emellertid vara till mycket stor nytta såväl genom att den ekonomiskt mindre värdefulla smålaxen därigenom komme att skonas till dess den uppnått en större längd och vikt, som även och framförallt genom att en större mängd lax säkerligen härigenom sparades för fortplantningen.

För vissa län i Sverige är ett minimimått för fångst av lax av 50 cm. fastställt. Detta mått torde ur olika synpunkter vara det lämpligaste, särskilt då det gäller att skydda smålaxen i södra Östersjön. Under vissa år fångas emellertid dylika smålax ofta understigande 50 cm. i längd, även vid Norrlands och Finlands kuster och i de därstädes utnynnande älvarna. Minimimåttet är här gemensamt för lax och laxöring, och för Norrbottens län och Finland fastställt till 35 cm., medan för Västerbottens läns vidkommande något minimimått ej fastställts. Det torde givetvis såväl ur ovannämnda fiskevårdssynpunkter som även med hänsyn till tillsynens effektivitet vara fördelaktigare med ett enhetligt minimimått, varför det vill synas under-tecknade, som om ett gemensamt minimimått för lax å 50 cm. lämpligen borde fastställas

för hela landet ävensom för andra stater runt Östersjön. — — —

Det synes oss emellertid önskvärdt, att oberoende av huru denna fråga utvecklas i andra stater, Sverige och Finland snarast möjligt införde ett minimimått för lax om 50 cm., och att bestämmelse härom infördes i allmänna fiskeristadgan för de båda rikena. Genom en dylik åtgärd komme även Sverige och Finland ett så säga föregå med gott exempel, och det bleve måhända därigenom lättare att få ett sådant minimimått genomfört även för övriga östersjöstaters vidkommande.

Såsom ovan framhållits, måste med hänsyn till laxens och laxfiskets upphjälpande hela Östersjöområdet med däri utfallande älvar betraktas såsom ett helt. Därav torde emellertid med nödvändighet följa, att samtliga de stater runt Östersjön, som bedriva laxfiske därstädes, även böra vidtaga åtgärder för upphjälpande av detta fiske. Jämte ovan föreslagna bestämmelse till skydd för smålaxen torde ett av de främsta medlen till upphjälpande av laxfisket vara laxodling. En dylik laxodling torde emellertid ej böra bedrivas endast av vissa stater, utan samtliga de stater, som bedriva laxfiske och som sålunda hava intresse av att laxbeståndet hålles uppe och förbättras, torde böra deltaga däri. I vilken grad detta borde ske, torde kunna göras beroende av laxfiskets betydelse för de olika staterna och sålunda baseras på statistiken över laxfisket. Då emellertid flera av östersjöstaterna på grund av frånvaro av eller sparsam förekomst av laxförande älvar ej torde hava möjlighet att bedriva laxodling i större skala, synes saken kunna ordnas så, att dessa stater i stället så att säga bedreve laxodling i andra stater och till dessa inbetalade ett visst belopp för ökad laxodling därstädes. Under-tecknade äro visserligen ej nu beredda att framlägga något detaljerat förslag till plan för en dylik internationellt ordnad laxodling men anse dock saken vara av den betydelse, att den snarast möjligt borde upptagas till prövning. — — —

Under åberopande av vad ovan anförts få under-tecknade sålunda i underdånighet hemställa, att Eders Kungl. Maj:t ville vidtaga åtgärder dels för införandet i allmänna fiskeristadgan av ett för hela landet gällande minimimått för fångst av lax (*Salmo salar*) av 50 cm. dels för upptagandet på internationella havsforskningens råds laxkommittéers program av frågan om internationella bestämmelser rörande laxodlingens ordnande inom östersjöområdet.

Delegerade för Sverige äro byrådirektör G. Alm och länsassessor R. Sundberg.

Hornsimpa (*Cottus quadricornis*) i sjön Åsunden i Östergötland. — Under ett besök vid Åsunden i slutet av maj månad innevarande år erfor jag genom fiskaren F. O. Jonsson, Oppeby, att i sjön fanns gott om simpa, som efter beskrivningen att döma kunde misstänkas vara hornsimpa. Mindre exemplar av densamma brukade hålla till på grunt vatten under stenarna vid stranden samt större sådana ibland erhållas på näten på djupare vatten. — På grund av högt vattenstånd kunde vid besöket inga simpor fångas men utlovade herr Jonsson att senare till Lantbruksstyrelsens Fiskeribyrå insända några exemplar för undersökning. Tre simpor c:a 9—12 cm. långa inkommo också dit i slutet av juli och visade de sig mycket riktigt vara hornsimpor.

Den intressanta reliktförmen är i vårt land tidigare känd från sjöarna Mälaren, Vättern, Vänern och Frykensjöarna samt har dessutom nyligen av fiskeriinstruktören M. Tideman påvisats förekomma i den lilla sjön Örn, även denna belägen i Östergötland. *Sten Vallin.*

Impregnerade fisklådor »pearlite boxes» för filéer ha förts i marknaden av en engelsk firma. De äro gjorda av lätt material och impregnerade med ett speciellt lukt- och smaklöst vax, som gör dem vattentäta och samtidigt sterila. Lådorna tåla köld och filéer kunna frysas i dem. De rymma 1/4 eller 1/2 kg. Firmanamn kan anbringas å dem. Man har med dessa lådor velat få fram en snygg och lämplig förpackning för försäljning i detalj av filéer. De ha godkänts av hygieniska institutet.

Ostronens ättid. I U.S.A. har i ett laboratorium av d:r Hopkins utförts en del experiment för att utröna under vilka förhållanden ostronen öppna skalerna och intaga föda. Ostronen voro placerade i ett akvarium och genom en registreringsanordning kunde på ett sotat papper erhållas en kurva visande när skalerna voro öppna. När temperaturen var mellan 14 och 17° C. voro skalerna merendels öppna och ostronen intogo då föda under över 20 timmar på ett dygn. Skalens öppnande och slutande synes vara beroende på temperaturförändring. Sänkes temperaturen, slutas skalerna, höjes den, öppnas de.

Koljebeståndet i Nordsjön. Den holländske fiskeribiologen dr. J. J. Tesch har vid en undersökningsfart mellan Shetland och norska kusten för studier över koljebeståndet funnit detta för närvarande ha följande sammansättning: av årgång 1926 och tidigare årgångar ingen kolja, ej heller av 1927 års årgång (ett dåligt yngelår), av

årgången 1928 (ett gott yngelår) många koljor, av årgången 1929 (ett dåligt yngelår) få koljor. Dessa resultat bekräfta tidigare undersökningar. Man räknar med ett tämligen gott fiske 1931—32 baserat på årgången 1928. Större fisk finnes nästan ej mera. Sedan komma ett par dåliga år, då både 1929 och 1930 voro dåliga yngelår.

Gott om tonfisk har det i sommar varit. Till Skagen har ibland införts ända till 65 st. på en dag med en vikt mellan 75 och 150 kg. stycket. I Esbjerg har den största dagtillförseln varit 26 st., men de ha varit av storleken 200—250 kg. Konservfabrikerna använda helt liten kvantitet tonfisk i år. Den största delen har exporterats till Tyskland.

Riklig tillgång på hummer har det i sommar varit i de danska farvattnen, skriver det danska Fiskeribladet. Tinorna sättas nu mycket längre ut än förr och därute synes vara rikligt med hummer. Före fiskets början sålde en del fiskare den blivande fångsten till 1.50 kr. pr 1/2 kg., och de ha gjort en god affär. Priset har sedan gått ner till 1 kr. pr 1/2 kg. Ett så lågt pris har det ej varit på mycket länge. Till gengäld har kvantiteten varit så mycket större.

Hummerfiske i Atlanten. Två franska båtar ha idkat fiske efter hummer vid St. Kilda, Flaunan Isles, North Rona och Suleskerry — ung. 35 distansmimeter NW från Hoy Head på Orkneyöarna. Från små båtar ha hummertinorna satts ut. På 5 dagar erhöles 1 000 extra stora hummar. De stora båtarna voro inredda med sumpar, vari humrarna förvarades levande.

En hummer vägande c:a 6 1/2 kg. fångades nyligen i Bantry Bay.

Skarpsill har i enorma mängder uppträtt i Plymouthsundet på sista tiden.

En havsål, mätande 8 eng. fot i längd och vägande c:a 60 kg, ilandfördes nyligen i Brixham.

En förteckning på sötvattensfisk-handlare har utgivits av »Deutscher Fischeri-Verein», Berlin W 9, Linkstr. 31. Förteckningen innehåller nära 500 adresser på firmor i Tyskland.

Import av Wattle. Enligt rapport från svenska generalkonsulatet i Kapstaden exporterades under år 1930 6 583 pund Wattlebark och extrakt därav till Sverige. Dessa ämnen användas som bekant med fördel till impregnering av fiskredskap.

Under år 1929 ägde ingen export därav rum till Sverige.

Schweiz som avsättningsland för fisk. Norrmannen konsul Bakke, bosatt i Schweiz har under ett besök i Norge gjort följande uttalande för Tidens Tegn. På grund av sin enorma hotellrörelsen har Schweiz större behov av livsmedel än som motsvarar landets befolkning. Av fisk finnes mycket litet inom landet, om man undantager den dyra forellen som är en lyxvara. De finare fisksorterna — tunga och kummel — införs från Frankrike, de mera ordinära sorterna från Holland och Tyskland. Danmark har också börjat sända fisk till Schweiz, likaså Island. Försök ha även gjorts att importera isad norsk fisk, på norske trafikdirektören Ingiers initiativ. Transporten var utmärkt organiserad. Att försöket endast delvis lyckades, berodde på att den man i Schweiz, som övertog affären med fisken, ej var kompetent därtill. Två ting måste man taga med i räkningen. Den ena marknaden ligger färdig — hotellen. Där gäller det konkurrensen med Holland, Tyskland och Frankrike. Den andra marknaden, folk i allmänhet, är det som måste bearbetas genom upplysningsarbete. Bortsett från katolikerna, som på fastedagar äta fisk, mest klippfisk, vet den stora allmänheten i Schweiz ej av fisk som normal kost. I Schweiz har varannan människa struma. Nu ha våra norska läkare gjort den erfarenheten, att sedan vi fått våra fiskbilar, har struman avtagit i påtaglig grad i samhällena inåt landet. Det är ett utmärkt argument, men även prisbilligheten. Efter de erfarenheter, som vunnits, bör norsk fisk kunna säljas billigare än kött. Men här ha vi ett vanskligt organisationsspörsmål. Fiskhandlarna därnere äro vana att få en väldig avance — c:a 300%. Härpå bör dock rättelse kunna vinnas. När man har en stor och god produkt, som kan öka omsättningen, böra de bli intresserade av att göra anspråken rimligare. Hittills har från Norge sänts isad torsk. Under den varma årstiden torde frusna torskfiléer vara att föredraga. Frysvus finnas överallt. Av andra fiskvaror bör man tänka på lax, hummer och räkor, detta med särskild tanke på hotellen. Konsul B. har haft konferenser med fiskeridirektören om dessa frågor och skall vid sin återkomst till Schweiz taga itu med frågan.

Krättfiskeförbud. Kungl. Maj:t har förordnat att den i 6 § fiskeristadgan anför-

mälda fredningstiden för kräftor skall sålunda utsträckas, att i vissa sjöar och vattendrag inom Västmanlands län all fångst av kräftor skall under år 1931 vara förbjuden efter utgången av augusti månad. (Sv. Förf. Saml. Nr 316.)

En ny typ av akvarier. Det finns åtskilliga betydande akvarier i Europa, men bara ett enda sötvattensakvarium. Till de stora akvarierna i Berlin, i Milano, i Neapel, i Frankfurt och på Helgoland har på det yttersta av dessa dagar sällat sig ett, som intager en särställning — Bodensjöns eget akvarium. I den idylliska lilla fiskarstaden Hagnau på tyska sidan av Bodensjön har en privatman, en f. d. sjöofficer von Görtschen, skapat Europas enda rena sötvattensakvarium. Det von Görtschenska akvariet har aktningvärda dimensioner. I de väldiga glasbehållarna får det plats 175 000 liter vatten, och bassängernas sammanlagda längd uppgår till 89 meter. I hela sin planläggning företer det nya akvariet olikheter mot de hittills brukliga. För första gången ha här, kan man säga, de hagenbeckska erfarenheterna tillämpats på fiskar i fångenskap, och resultatet är en hel liten revolution på akvarietechnikens område. Hagenbecks väldiga djurpark vid Hamburg är som bekant baserad på principen, att djuren i största möjliga utsträckning skola hållas i sin naturliga miljö, att man icke genom gallerinläggningar o. s. v. skall försätta dem i en omgivning, som är dem främmande. I princip går det till på precis samma sätt i Bodensjö-akvariet. Så litet som möjligt vill man låta fiskarna känna, att de icke befinna sig i sitt naturliga element. Deras bassänger ha följaktligen gjorts ytterst rymliga, och de ha heller inte något tak över huvudet, utan bassängerna äro helt öppna upptill så att sol, luft och regn ha obehindrat tillträde. Ljuset faller in ovanifrån och ger därigenom bassängerna en fullt naturligt belysning.

I Bodensjön ha ungefär fyrtio fiskarter sitt tillhåll. Alla dessa kan man få se levande i akvariet. T. o. m. fiskar, som hittills haft namn om sig att ofelbart dö efter blott några få timmars fångenskap, befinna sig här i högönskelig välmåga. Man har även hämtat fiskar från andra trakter.

Genom att fiskarna i det märkliga Bodensjöakvariet leva ett så naturligt liv, har man tillfälle att iakttaga mycket mer om deras levnadsvanor där än i andra liknande institutioner.